

DAVACI

VEK L

UETS adresi vardır.

DAVALILAR

VEK L

UETS adresi vardır.

VEK L

UETS adresi vardır.

DAVANIN KONUSU

: Davacı tarafından,

1- [REDACTED] Rektörlü ü'nün 12/07/2021 tarihli ve 21171 sayılı i lemi ile;

2-Dayana ı Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı'nın 02/07/2021 tarihli ve 45959 sayılı kararının iptali istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI

:

1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dı ına yüksekö renim için gönderildi i, [REDACTED]
[REDACTED] Kimya Bölümü'ne ara tırma görevlisi olarak atandı ı, 09/06/2021 tarihli de i iklikle 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesine eklenen 6. fıkra ile davacının tabi oldu u hukuki statü lehine bir düzenleme yapılmasına ra men davalı idareye yaptı ı ba vurunun 02/07/2021 tarihli Yüksekö retim Kurulu kararına istinaden reddedildi i, Kanun'un 21. maddesinin 6. fıkrası ile Geçici 3. maddesi bir bütün olarak de erlendirildi inde davacının doktor ö retim üyesi kadrosuna atanması gerekti i, yasa koyucunun de i iklik yaparken Geçici 3. maddeyi de i tirmemesinin artları ta ıyan bütün personelin de i iklikten faydalanması gayesini gösterdi i; bununla birlikte, Geçici 3. maddenin 1. fıkrası ile 2. fıkrası arasında hiçbir ba lantı bulunmadı ı, kıdem ve liyakat açısından ilk defa atanacak personele nazaran daha donanımlı olan ki ilere düzenlemenin uygulanmamasının kamu yararına ve akademik camianın gerekliliklerine aykırı oldu u, doktor ö retim görevlisi kadrosu ile ö retim üyesi kadrosuna atanacak personel için yasada açıkça belirlenen atama kriterleri haricinde bir kriter ö ngörülerek sadece yeni atanacak personelin de i iklikten yararlandırılmasının hukuk devleti, e itlik, idarenin belirlili i ve kanunili i ilkelerine ve ayrımcılık yasa ına aykırı oldu u; sebep, konu ve amaç unsurları yönünden hukuka aykırı olan dava konusu i lemlerin iptali gerekti i ileri sürülmektedir.

DAVALI DARELER N SAVUNMALARI:

YÜKSEKÖ RET M KURULU BA KANLI I'NIN SAVUNMASININ ÖZET : Usule ili kin olarak, davanın süre a ımı nedeniyle reddi gerekti i; esasa ili kin olarak, 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesine 6. fıkranın eklenmesi üzerine doktora ö renimlerini tamamlayarak yurda dönenlerin atamalarının yapılabilmesini teminen 18/06/2021 tarihli ve 42248 sayılı yazının yüksekö retim kurumlarına

gönderilmesinin ardından Ba kanlıklarına gönderilen yazılardan, 1416 sayılı Kanun kapsamında mecburi hizmet yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanların da doktor ö retim üyesi kadrolarına atanmaları amacıyla kadro aktarımı teklifinde bulunuldu unun anla ılması üzerine, dava konusu 02/07/2021 tarihli ve 45959 sayılı yazının tesis edildi i, 1416 sayılı Kanun'un Geçici 3. maddesinin olaya uygulanma imkanının olmadığı, muhtemel tüm düzenlemelerden Geçici 3. madde dayanak gösterilerek hak iddia edilmesi durumunda, söz konusu maddenin geçici madde olma özelli inin ortadan kalktı ı, ayrıca Kanun de i ikli i öncesinde 1416 sayılı Kanun kapsamında ara tırma görevlisi ve ö retim görevlisi kadrolarına atanana da doktor ö retim üyesi kadrolarına atama imkanı verecek bir düzenleme yapılacak olması halinde, yüksekö retim kurumlarının bu durumda olanların atanmaları için yeterince doktor ö retim üyesi kadrosuna sahip olmaması ihtimaline yönelik olarak söz konusu atamaların tamamlandı ı tarih itibarıyla kadro ihdasına yönelik düzenlemelerin de yapılmasının gerekece i, Kanun'un 21. maddesinin 6. fıkrasından Kanun de i ikli i öncesinde ara tırma görevlisi ve ö retim görevlisi kadrolarına atama sonucunun do ması için bu hususa ili kin ayrıntılı olarak yasal düzenleme yapılması gerekti i, dava konusu i lemde hukuka aykırılık bulunmadı ı belirtilerek davanın reddi gerekti i savunulmaktadır.

REKTÖRLÜ Ü'NÜN SAVUNMASININ ÖZET : Usule ili kin olarak, davanın süre a ımı nedeniyle reddi gerekti i; esasa ili kin olarak, geçici maddelerde var olan geçicili in maddenin kendisiyle de il hükmüyle alakalı oldu u, Anayasa Mahkemesi kararlarında da geçici maddenin belli bir dönemi kapsayan istisnai yapısının vurgulandı ı, geçici maddeler belli bir döneme ili kin olup o döneme dair ortaya çıkan sonraki uyu mazlıkların çözümünde uygulanmaları gerekebilece i için geçici maddelerde de i iklik yapılmasının mümkün olmadığı, Geçici 3. maddenin asıl amacının ilgili tarihte yapılan 21. madde de i iklikleri ile geçi a masında ya anabilecek sorunları çözme açısından o dönemle sınırlı olarak kural ihdas etmek oldu u, davacının 2021 yılında yapılan de i iklikle 7 yıl önce yürürlü e giren Geçici 3. maddenin sentezi neticesinde ki isel hak do du u iddiası makul olmadığı gibi bu iddianın geçici 3. maddenin amacı ve hukuk sistematı i ile de örtü medi i, hukuka uygun olarak verilen YÖK kararı do rultusunda tesis edilen dava konusu i lemde hukuka aykırılık bulunmadı ı belirtilerek davanın reddi gerekti i savunulmaktadır.

DANI TAY TETK K HÂK M :

DÜ ÜNCES : Davanın reddi gerekti i dü ünülmektedir.

DANI TAY SAVCISI :

DÜ ÜNCES : Dava, Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ının, tüm Devlet üniversitelerine gönderdi i, 1416 sayılı Kanun kapsamında ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanların, doktor ö retim görevlisi kadrosuna atanmaları mümkün olmadığından bu kapsamdaki tekliflere Ba kanlıkça i lem yapılamayaca ına ili kin 02/07/2021 tarihli ve E. 82444403-299-45959 sayılı kararı ile bu karar uyarınca Rektörlü ü'nce tesis edilen 12/07/2021 tarihli ve E.310681-903.99.21171 sayılı i lemin iptali istemiyle açılmış tır.

16/04/1929 tarihli ve 1169 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Umumi ve mülhak bütçe ile idare olunan Devlet devairi ve inhisar idarelerinin, vilayetlerin, ehremanetleri ile belediyelerin, ticaret odalarının ve mukavelenameleri mucibince talebe gönderme e mecbur olan irketlerin tahsil için ecnebi memleketlere gönderecekleri talebe bu kanun ahkamına tabidir." kuralı yer almakta anılan Kanun'un ilki, 01/03/2014 kabul tarihli 6528 sayılı, "Millî E itim Temel Kanunu le Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde De i iklik Yapılmasına Dair Kanun" ile de i ik 21. maddesinde ise: "(De i ik: 1/3/2014-6528/3 md.)Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet kar ılı ı yurt dı ına gönderilenler ö renimlerini ba arıyla tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere, adlarına gönderildikleri kurumların ilgili kadrolarına atanır.

(De i ik ikinci fıkra: 19/11/2014-6569/23 md.) Millî E itim Bakanlığı nda istihdam edilmek üzere Millî E itim Bakanlığı adına ve hesabına bu Kanun kapsamında yurt dı ına gönderilenlerden gönderildikleri ülkede doktora ö renimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler, Millî E itim Uzmanı kadrolarına atanır.

Bu ki ilerin yurt dı ında lisansüstü e itim amacıyla geçirdikleri sürelerin tamamı, Bakanlıkça belirlenen yurt dı ında azami e itim süresini geçmemek üzere, memuriyette geçmi sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak ekilde de erlendirilir ve 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) fıkrasında öngörülen çalı ma sürelerinin hesabında da dikkate alınır.

(Ek fıkra: 2/12/2016-6764/18 md.) Kamu kurum ve kurulu larında memur olarak çalı ırken bu Kanun kapsamında yurt dı ına gönderilmeye hak kazananlara, ö renim süreleri boyunca kurumları tarafından aylıksız izin verilir. Bu ki iler ö renimlerini ba arıyla tamamlayıp mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere aylıksız izinli olarak ayrıldıkları kadrolarına döndükten sonra, adına ö renim gördükleri kurumların ilgili kadrolarına en geç altı ay içerisinde naklen atanırlar. Aylıksız izin sebebinin ortadan kalkmasından itibaren iki ay içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmi sayılır.

(Ek fıkra:2/12/2016-6764/18 md.)Yüksekö retim kurumları adına ve Millî E itim Bakanlığı hesabına lisansüstü ö renim görenlerin mecburi hizmet yükümlölüklerinin, yüksekö retim kurumları ile kamu kurum ve kurulu larına devrine Yüksekö retim Kurulunun uygun görü ü üzerine Millî E itim Bakanlığı nca karar verilir. Kamu kurum ve kurulu ları adına lisansüstü ö renim görenlerin mecburi hizmet yükümlölüklerinin kamu kurum ve kurulu ları ile yüksekö retim kurumlarına devrine ise Millî E itim Bakanlığı nca karar verilir." kuralı bulunmaktadır.

Bilahare, 09/06/2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7326 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle Kanun'un 21. maddesine altıncı fıkra olarak, "Yüksekö retim kurumları adına yurt dı ına gönderilenlerin ö renimlerini izlemek ve de erlendirmek üzere adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumu tarafından danı man atanır. Yüksekö retim kurumları adına yurt dı ına gönderilenlerden doktora ö renimlerini ba arıyla tamamlayanların, mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumunun atama kriterlerini kar ılamaları artıyla doktor ö retim üyesi kadrolarına, atama kriterlerini sa lamamaları halinde ise ö retim görevlisi kadrolarına ataması yapılır." ekinde kural eklenmi tir.

Yine anılan Kanun'un, 01/03/2014 kabul tarihli 6528 sayılı, "Millî E itim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde De i iklik Yapılmasına Dair Kanun"un 4. maddesiyle, 1416 sayılı Kanun'a "21 inci madde hükümlerinden, yurt dı ına e itim amacıyla gönderilenlerden ö renimlerini tamamlayıp mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmeye ba layanlar (bu yükümlölüklerini bitirenler dâhil) ile hâlen yurt dı ında e itimlerine devam edenler de yararlandırılır." ekinde Geçici 3. madde eklenmi tir.

Dava dosyasının incelenmesinden, 1416 sayılı Kanun hükümleri kapsamında [REDACTED] Rektörlü ü adına yurt dı ına ö renim görmesi amacıyla gönderilen davacının, doktora e itimini tamamlayarak yurda dönmesi üzerine anılan [REDACTED] Kimya Bölümünde Ara tırma Görevlisi kadrosunda göreve ba latıldı ı, daha sonra 09/06/2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 7326 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda De i iklik Yapılmasına li kin Kanun" ile 1416 sayılı Kanun'un bazı maddelerinde davacının tabi oldu u hukuki statüde lehine sonuç do uracak birtakım de i ikliklerin yapımı olması nedeniyle davacı tarafından 22/06/2021 tarihli ve E.18650 sayılı dilekçe ile [REDACTED] Rektörlü ü Personel Dairesi Ba kanlı 'na ba vurularak anılan mevzuat de i ikli i uyarınca doktor ö retim üyesi kadrosuna atama talebinde bulunuldu u anla ılmaktadır. Davacının talebini inceleyen davalı Üniversite Rektörlü ü'nün, 1416 sayılı Kanun'da yapılan de i ikliklerin Ara tırma Görevlisi olarak görev yapan davacının Doktor Ö retim Üyesi kadrosunu kazanabilmesi açısından hak te kiline sebebiyet verip vermeyece i hususlarının açıklı a kavu turulması için Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı 'ndan 24/06/2021 tarihli yazı ile bilgi verilmesinin istenildi i; Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı 'nın tüm Devlet üniversitelerine gönderdi i 02/07/2021 tarihli ve E.82444403-299-45959 sayılı kararda özet olarak, halen 1416 sayılı Kanun kapsamında Ö retim Görevlisi veya Ara tırma Görevlisi kadrolarında görev yapanların anılan yasal de i ikliklerden yararlanarak doktor ö retim kadrosuna atanmalarının mümkün olmadığı ve bu kapsamdaki tekliflere Yüksekö retim Kurulu Ba kanlıınca i lem yapılmayacağına ifade edilmesi üzerine, [REDACTED] Rektörlü ü Personel Dairesi Ba kanlı 'nca, Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı 'nın anılan yazısı uyarınca 1416 sayılı Kanun kapsamında davacının kadro durumu ile alakalı i lem yapılamayacağına bildirildi i ve anılan i lemlerin iptali istemiyle i bu davanın açıldı ı görülmektedir.

Bu ba lamda, uyu mazlı ın özünü, 1416 sayılı Kanun kapsamında halihazırda ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanların, 09/06/2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 7326 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda De i iklik Yapılmasına li kin Kanun"la 21. maddeye eklenen 6. fıkra hükmü uyarınca, atama kriterlerini kar ılamaları artıyla doktor ö retim üyesi kadrolarına atanmalarının mümkün olup olmadığı hususu olu turmaktadır.

Anayasa'nın, kanun önünde e itlik ilkesini düzenleyen 10. maddesinde; herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi dü ünçe, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde e it oldu u; Devletin, e itli i ya ama geçmesini sa lamakla yükümlü oldu u; hiçbir ki iye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamayacağı ö ngörülerek

Devlet organları ve idare makamlarının bütün i lemlerinde kanun önünde e itlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorunda oldukları kurala ba lamı tır.

Anayasa Mahkemesi'nin e itlik ilkesi ba lamında verdi i pek çok kararında; bu ilkenin, aynı hukuki durumda bulunan ki ilerın aynı i leme tabi tutulmasına farklı konumda olanlara ise farklı kurallar uygulanmasına imkân tanımak oldu u açıkça belirtilmi tir.

Yine Anayasa'nın kamu hizmetine girmeyi tanımlayan 70. maddesinde; "Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdi i niteliklerden ba ka hiçbir ayırım gözetilemez." kuralına yer verilmek suretiyle maddenin ikinci cümlesinde i aret edilen göreve uygunluk ibaresi ile hizmete alınmada e it imkanların uygulanması ve liyakat sistemine ba lı kalınması gerekti ine vurgu yapılmaktadır.

7326 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesine eklenen altıncı fıkraya ili kin madde gerekçesinde: Yurt dı ına lisansüstü ö renim görmek üzere gönderilecek ö rencileri Seçme ve Yerle tirme Kılavuzlarında (2014 yılı ve sonrası) ma duriyete ve tartı maya yol açmamak amacıyla yüksekö retim kurumları adına ö renim görmeye hak kazanan adayların, mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumlarının ilgili kadrolarına atanabilmek için "doktora ö renimlerini tamamlamaları" artına özellikle dikkat çekildi i, bugün ö lkemizde, kendi imkan ve çabalarıyla yüksek lisans ve doktorasını bitirip ö retim görevlisi ve/veya ö retim üyesi kadrolarına atanmayı bekleyen azımsanamayacak kadar doktoralı adayımızın bulundu u, dolayısıyla sadece yüksek lisans e itimini tamamlayıp doktorasını bitirmeden dönen adayların cari usul (ALES, yabancı dil puanı, diploma notu, bilim sınavı) dı ında, doktoralı adayların da önüne geçirilerek adına gittikleri yüksek ö retim kurumunun kadrolarına atanmaları akademik yeterlilikler, sosyal adalet ve fırsat e itli i bakımından do ru olmadı ı, bu nedenle, yüksek ö retim kurumları adına gidip ancak doktora ö renimlerini ba ariyla tamamlayanlara yurda döndüklerinde adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumunun atama kriterlerini kar ılamaları artıyla doktor ö retim üyesi kadrolarına veya ö retim görevlisi kadrolarına atanma imkanının verildi i belirtilmektedir.

Maddenin gerekçesinde de göröldü ü üzere kanun koyucu, 7326 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesine eklenen 6. fıkra hükmü ile ba ka bir ayırım yapmaksızın, bu kanun hükümleri uyarınca yüksekö retim kurumları adına ancak yurt dı ında doktora ö renimlerini ba ariyla tamamlayarak yurda dönenlerin atama kriterlerini kar ılamaları artıyla doktor ö retim üyesi kadrolarına veya ö retim görevlisi kadrolarına atanma imkanını vermektedir. Ba ka bir anlatımla kanun koyucunun bu kriter dı ında, hali hazırda 1416 sayılı Kanun kapsamında görev yapanları bu kapsam dı ında bıraktı ı sonucuna ula tıracak bir hükme yer vermedi inden aksi yönde olu an kurum görü ünün isabetli olmadı ı dü ünölmektedir.

Kaldı ki, 21. madde hükümlerinden yararlanmaya ili kin Geçici 3. madde hükmü ayakta olup bu madde hükümlerinden yararlanmada herhangi bir ayırım yapılmamı tır. Kanun koyucunun, Geçici 3. maddenin 21. madde hükümlerinden yararlanmaya yönelik yaptı ı göndermenin tüm maddeyi içerdini göz ardı etti i de dü ünölemez.

Zaten Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen, "Herkes, dil, ırk, cinsiyet, siyasi dü ünçe, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde

e ittir. Hiçbir ki iye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz." yolundaki ilkesi kar ısında, bu Kanun kapsamında, yurt d ına gönderilen ve doktora e itimini ba arılı bir ekilde tamamlayarak yurda dönen ki iler in tümünü kapsadı ının kabulü Anayasal ilkelere de uygun dü ecektir.

Bir an için anılan Kanun hükmünün sadece bu Kanun'un yürürlü e girdi i tarihten sonra yurt d ında e itimini tamamlayarak yurda dönen ki ilere uygulanaca ının kabulü halinde, aynı kanun hükümleri uyarınca yurt d ında ba arılı bir ekilde doktora e itimini tamamlayarak üniversitelerde göreve ba lamı hali hazırda hizmet veren ba ka bir anlatımla daha fazla kıdeme sahip olan ki iler in bu haktan yararlandırılmaması kamu personel rejimimize hakim olan ilkelerden liyakat ve kariyer ilkelerine de uygun olmayaca ının kabulü gerekmektedir.

Buna göre, davalı Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ının, tüm Devlet üniversitelerine gönderdi i, 1416 sayılı Kanun kapsamında ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanların, doktor ö retim görevlisi kadrosuna atanmaları mümkün olmadı ından bu kapsamdaki tekliflere Ba kanlıkça i lem yapılamayaca ına ili kin 02/07/2021 tarihli ve E.82444403-299-45959 sayılı kararında hukuka uyarlılık bulunmadı ı sonucuna varılmış tır.

Rektörlü ü Personel Dairesi Ba kanlı ınca, Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ının anılan yazısı uyarınca 1416 sayılı Kanun kapsamında davacının kadro durumu ile alakalı i lem yapılamayaca ı ö ngörüldü ünden Yüksekö retim Ba kanlı ı kararına ba lı olarak tesis edilen 12/07/2021 tarihli ve E.310681-903.99.21171 sayılı dava konusu Rektörlük i leminde de hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Ancak; Savcılı ımızca verilen bu dü üncenin, davacının do rudan doktor ö retim üyesi kadrosuna atanması sonucunu do ırmayaca ı, görev yaptı ı kadro durumu dikkate alınarak, atama kriterlerinin kar ılanıp kar ılanmadı ı yolunda yapılacak de erlendirme sonucuna göre i lem tesis edilmesine yönelik oldu u üphesizdir.

Açıklanan nedenlerle dava konusu i lemlerin iptaline karar verilmesi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra i in gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

USUL YÖNÜNDEN:

Davalı idarelerin usule yönelik iddiası kabul edilmeyerek i in esası incelendi.

LG L MEVZUAT:

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'un 21. maddesine 7326 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle eklenen 6. fıkrada; "Yüksekö retim kurumları adına yurt d ına gönderilenlerin ö renimlerini izlemek ve de erlendirmek üzere adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumu tarafından danı man atanır. Yüksekö retim kurumları adına yurt

dı ına gönderilenlerden doktora ö renimlerini ba aıyla tamamlayanların, mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumunun atama kriterlerini kar ılamaları artıyla doktor ö retim üyesi kadrolarına, atama kriterlerini sa lamamaları halinde ise ö retim görevlisi kadrolarına ataması yapılır" hükmüne yer verilmi tir.

HUKUK DE ERLEND RME:

Dava konusu Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı 'nın 02/07/2021 tarihli ve 45959 sayılı kararı yönünden:

Dava konusu kararda; "7326 sayılı Kanun kapsamında yapılan düzenlemede, doktora ö renimlerini ba aıyla tamamlayıp yurda dönen ancak herhangi bir ö retim elamanı kadrosuna atanmayanların ilk defa ö retim elemanı kadrosuna atanmaları hususunun düzenlendi i, halihazırda 1416 sayılı Kanun kapsamında ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanlara aynı Kanunun 21. maddesinin 6. fıkrası hükümlerinin uygulanmasına ili kin herhangi bir geçici madde düzenlenmesine yer verilmedi i, bununla birlikte, 1416 sayılı Kanunun geçici 3. maddesinin, 6528 sayılı Kanunun 3. maddesiyle 1416 sayılı Kanunun 21. maddesinde yapılan de i ikliklere yönelik olarak düzenlenmesi nedeniyle, 7326 sayılı Kanunun 15. maddesiyle 1416 sayılı Kanunun 21. maddesine eklenen 6. fıkra hükümleri için uygulanamayaca ının a ıkar oldu u, sonuç olarak, hâlen 1416 sayılı Kanun kapsamında ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanların söz konusu fıkra hükümlerinden yararlanarak doktor ö retim üyesi kadrosuna atanmaları mümkün olmadı ından, bu kapsamdaki tekliflerinize Ba kanlı ımızca i lem yapılamamaktadır." yönünde düzenleme yapılmı tir.

Normlar hiyerar isi, her türlü normun hiyerar ik olarak bir sıra dahilinde sıralanması ve birbirine ba lı olması anlamına gelmektedir. Bunun do al sonucu olarak, hiyerar ik sıralamada daha altta yer alan bir normla, kendisinden üstte bulunan norma aykırı hükümler getirilemeyece i gibi bir düzenlemenin hiyerar ik sıralamada daha altta bulunan bir düzenleme ile de i tirilmesi veya kaldırılması da mümkün de ildir.

Düzenleyici i lemler tesis edilirken, üst hukuk normlarına açıklık getirilmesi ve bu normlarca **çizilen** çerçeve içerisinde **teknik** detayların belirlenmesi, uygulamadaki belirsizliklerin giderilmesi amaçlanmakla birlikte, idarelerin düzenleme yetkisinin üst normla getirilen hükümleri a acak veya daraltacak bir biçimde kullanılamayaca ı hususu da göz önünde tutulmalıdır.

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'un 21. maddesinin 6. fıkrası uyarınca, yüksekö retim kurumları adına yurt dı ına gönderilenlerden doktora ö renimlerini ba aıyla tamamlayanların, mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumunun atama kriterlerini kar ılamaları artıyla doktor ö retim üyesi kadrolarına, atama kriterlerini sa lamamaları halinde ise ö retim görevlisi kadrolarına atama yapılaca ı hususunun hükme ba landı ı, anılan hükümde halihazırda ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanların doktor **ö retim** üyesi kadrolarına atanamamasına ili kin herhangi bir kısıtlamaya yer verilmedi i anla ılmaktadır.

Bu kapsamda, üst hukuk normuna aykırı olarak yapılan dava konusu düzenlemede hukuka ve mevzuata uygunluk bulunmadı ı anla ılmaktadır.

Dava konusu [REDACTED] **Rektörlü ü'nün 12/07/2021 tarihli ve 21171 sayılı i lemi yönünden:**

İlemin dayana ı olan Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı'nın 02/07/2021 tarihli ve 45959 sayılı kararı hukuka aykırı oldu undan; bu düzenlemeye dayalı olarak tesis edilen [REDACTED] Rektörlü ü'nün 12/07/2021 tarihli ve 21171 sayılı i leminde de hukuka uygunluk bulunmadı ı sonucuna ula ılmaktadır.

Bununla birlikte; i lemin iptalinin, davacının do rudan doktor ö retim üyesi kadrosuna atanması sonucunu do urmayaca ı, atama kriterlerinin kar ılanıp kar ılanmadı ı yolunda yapılacak de erlendirme sonucuna göre i lem tesis edilmesine yönelik oldu u açıktır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Dava konusu [REDACTED] Rektörlü ü'nün 12/07/2021 tarihli ve 21171 sayılı i leminin ve dayana ı Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı'nın 02/07/2021 tarihli ve 45959 sayılı kararının **PTAL NE**,

2. Ayrıntısı a a ıda gösterilen toplam 311,20-TL yargılama giderinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,

3. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 9.500,00-TL vekâlet ücretinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinle mesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebli tarihi izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Dani tay dari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere,

04/05/2023 tarihinde oyçoklu u ile karar verildi.

YARGILAMA G DERLER :

Harçlar : 223,20-TL
Posta Gideri : 88,00-TL
TOPLAM : 311,20-TL

YD

KAR IOY :

(X)-Dava; 1416 sayılı Kanun kapsamında mecburi hizmetini tamamlamak üzere ara tırma görevlisi olarak ataması yapılan davacının anılan Kanun'un 21. maddesinin 6. fıkrası uyarınca doktor ö retim üyesi kadrosuna atanma talebiyle yaptığı ba vurunun reddine ili kin [REDACTED] Rektörlü ü'nün 12/07/2021 tarihli ve 21171 sayılı i lemi ile dayana ı Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı'nın 02/07/2021 tarihli ve 45959 sayılı kararının iptali istemiyle açılmış tır.

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'un 14/03/2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6528 sayılı Kanun'un 3. maddesi ile de i ik 21. maddesinin 1. fıkrasında; "Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet kar ılı ı yurt dı na gönderilenler ö renimlerini ba arıyla tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere, adlarına gönderildikleri kurumların ilgili kadrolarına atanır." hükmüne; 21. maddeye 09/06/2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 7326 sayılı Kanun'un 15. maddesi ile eklenen 6. fıkrada; "Yüksekö retim kurumları adına yurt dı na gönderilenlerin ö renimlerini izlemek ve de erlendirmek üzere adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumu tarafından danı man atanır. Yüksekö retim kurumları adına yurt dı na gönderilenlerden doktora ö renimlerini ba arıyla tamamlayanların, mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere adına ö renim gördükleri yüksekö retim kurumunun atama kriterlerini kar ılamaları artıyla doktor ö retim üyesi kadrolarına, atama kriterlerini sa lamamaları halinde ise ö retim görevlisi kadrolarına ataması yapılır" kuralına yer verilmi tir.

Aynı Kanun'a 14/03/2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6528 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile eklenen Geçici 3. maddede ise; "21'inci madde hükümlerinden, yurt dı na e itim amacıyla gönderilenlerden ö renimlerini tamamlayıp mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmeye ba layanlar (bu yükümlölüklerini bitirenler dâhil) ile hâlen yurt dı nda e itimlerine devam edenler de yararlandırılır." hükmü bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; davacının 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında [REDACTED] adına doktora ö renimi görmek amacıyla Amerika Birle ik Devletleri'ne gönderildi i, burada fizikokimya alanında doktora ö renimini tamamlayarak mecburi hizmetini yapmak üzere [REDACTED] Kimya Bölümü'ne ara tırma görevlisi olarak atamasının yapılarak 2015 yılında göreve ba ladı ı, 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesine eklenen 6. fıkra uyarınca halen ara tırma görevlisi olan kadrosunun davalı Üniversite Akademik Yükseltme ve Atama Ko ulları Yönergesi kriterlerini kar ılamak artıyla doktor ö retim üyesi olarak güncellenmesi istemiyle davalı Üniversite'ye yaptığı 22/06/2021 tarihli ba vurunun, "7326 sayılı Kanun kapsamında yapılan düzenlemede, doktora ö renimlerini ba arıyla tamamlayıp yurda dönen ancak herhangi bir ö retim elamanı kadrosuna atanmayanların ilk defa ö retim elamanı kadrosuna atanmaları hususunun düzenlendi i, halihazırda 1416 sayılı Kanun kapsamında ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanlara aynı Kanunun 21. maddesinin 6. fıkrası hükümlerinin uygulanmasına ili kin herhangi bir geçici madde düzenlenmesine yer verilmedi i,

bununla birlikte, 1416 sayılı Kanunun geçici 3. maddesinin, 6528 sayılı Kanunun 3. maddesiyle 1416 sayılı Kanunun 21. maddesinde yapılan de i ikliklere yönelik olarak düzenlenmesi nedeniyle, 7326 sayılı Kanunun 15. maddesiyle 1416 sayılı Kanunun 21. maddesine eklenen 6. fıkra hükümleri için uygulanamayaca ının a ıkar oldu u, sonuç olarak, hâlen 1416 sayılı Kanun kapsamında ö retim görevlisi ve ara tırma görevlisi kadrolarında görev yapanların söz konusu fıkra hükümlerinden yararlanarak doktor ö retim üyesi kadrosuna atanmaları mümkün olmadı ından, bu kapsamdaki tekliflerinize Ba kanlı ımızca i lem yapılamamaktadır." yönündeki Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı'nın 02/07/2021 tarihli ve 45959 sayılı yazısı dayanak gösterilmek suretiyle reddedilmesi üzerine, bahse konu talebin reddine ili kin i lem ile bu i lemin dayana ı Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı kararının iptali istemiyle bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti oldu u belirtilmi tir. Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesinin en önemli unsurlarından birisi "hukuk güvenli i" ilkesidir. Bu ilke, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve i lemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılan ve temel hak güvencelerinde korunan ortak de erdir. Kural olarak hukuk güvenli i, yasaların geriye yürütülmemesini zorunlu kılar. Bu nedenle, "Kanunların geriye yürümezli i ilkesi" uyarınca yasalar yürürlü e girdikleri tarihten sonraki hukuki durumlara uygulanabileceklerinden, sonradan çıkan bir kanun yürürlü e girdi i tarihten önceki olaylara uygulanmaz." (AYM, 10/10/2013, E: 2013/86, K: 2013/117)

Kanunların zaman bakımından uygulanmasına ili kin temel ilke bu olmakla birlikte, Kanun koyucu bazı istisnaî durumlarda, haklı beklentiler ve kazanılmı hakları koruyarak, Kanun hükümlerinin geçmi e dönük uygulanmasına karar verebilir. Ancak bu durumun Kanunda açıkça düzenlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri bu çerçevede de erlendirildi inde, 14/03/2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6528 sayılı Kanun'un 3. maddesi ile 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesinde yapılan de i iklikle; mecburi hizmet kar ılı ı yurt dı ına gönderilenlerden ö renimlerini ba ariyle tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlölüklerini ifa etmek üzere dönenlerin, adlarına gönderildikleri kurumların ilgili kadrolarına atanacakları hüküm altına alınmı olup aynı tarihte yürürlü e giren Geçici 3. madde ile de 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesinde yapılan bahsi geçen de i iklikle sınırlı olarak bir hak getirildi i görülmektedir.

Yurt dı ında doktora e itimini tamamlayıp yurda dönenlerin doktor ö retim üyesi kadrosuna atanmasına imkan tanıyan 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesinin 6. fıkrası ise 1416 sayılı Kanun'a 09/06/2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 7326 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle eklenmi olup Geçici 3. maddenin 6528 sayılı Kanun'la olan ba lantısı ve geçici madde olması sebebiyle 1416 sayılı Kanun'un 21. maddesine eklenen 6. fıkra hükmünün anılan Kanun'un yürürlü e girdi i 09/06/2021 tarihinden sonra atanacaklara uygulanabilece i açıktır.

Zira, yasama organınca 21. maddeye eklenen 6. fıkranın geçmi e dönük uygulanaca ına ili kin bir düzenleme yapılmadı ı gibi buna yönelik geçici madde de ihdas edilmemi tir. Anılan kuralın yürürlü e girmesinden önce ilgili kadrolara atananlara da uygulanması, sonradan çıkan bir kanunun geçmi e yürütülerek, yürürlü e girdi i tarihten önceki olaylara uygulanması anlamına gelir ki bu durum hukuk devleti, hukuk güvenli i ve kanunların geriye yürümezli i ilkelerine aykırıdır.

Bu durumda, 1416 sayılı Kanun hükümleri kapsamında [REDACTED] Rektörlü ü adına yurt dı ına ö renim görmesi amacıyla gönderilen ve doktora e itimini tamamlayarak yurda dönmesi üzerine anılan [REDACTED] Kimya Bölümünde Ara tırma Görevlisi kadrosunda 2015 yılında göreve ba layan davacı tarafından; 09/06/2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 7326 sayılı Kanun'un 15. maddesi ile 1416 sayılı Kanunun 21. maddesine eklenen 6. fıkra uyarınca doktor ö retim üyesi kadrosuna atanma talebiyle yaptı ı ba vurunun reddine ili kin [REDACTED] Rektörlü ü'nün 12/07/2021 tarihli ve 21171 sayılı i leminde ve bu i leme dayanak te kil eden Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı'nın 02/07/2021 tarihli ve 45959 sayılı kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddi gerekti i görü ü ile aksi yönde olu an ço unluk kararına katılmıyorum.

